

Rada
Európskej únie

V Bruseli 4. júna 2020
(OR. en)

8512/20

ESPACE 22
RECH 218
COMPET 254
MI 149
IND 64
ENV 322
EU-GNSS 11
TRANS 239
TELECOM 78
ENER 193
EMPL 301
CSDP/PSDC 269
CFSP/PESC 443

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8512/20
Predmet:	Závery Rady na tému „Vesmír pre udržateľnú Európu“

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady na tému „Vesmír pre udržateľnú Európu“, ktoré sa prijali písomným postupom 4. júna 2020.

ZÁVERY RADY NA TÉMU

„VESMÍR PRE UDRŽATEĽNÚ EURÓPU“

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC:

- A. Zmluvu o fungovaní Európske únie (ZFEÚ), v ktorej sa ustanovuje právomoc EÚ v oblasti kozmického priestoru¹;
- B. oznámenie Komisie o Stratégii pre Európu v oblasti kozmického priestoru z 26. októbra 2016² a závery Rady o „Stratégii pre Európu v oblasti kozmického priestoru“ z 30. mája 2017³;
- C. závery Rady z 28. mája 2019⁴ o kozmickom priestore ako hybnej sile;
- D. ciele Organizácie Spojených národov (OSN) v oblasti udržateľného rozvoja, a najmä ciele č. 4 – Kvalitné vzdelávanie; č. 5 – Rodová rovnosť; č. 8 – Dôstojná práca a hospodársky rast; č. 9 – Priemysel, inovácia a infraštruktúra; č. 10 – Zníženie nerovností; č. 13 – Opatrenia v oblasti klímy; č. 14 – Život pod vodou; č. 15 – Život na pevnine a č. 17 – Partnerstvá za ciele⁵;
- E. zásady zakotvené v Zmluve o zásadách činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies,

¹ Najmä v článkoch 4 a 189.

² 13758/16.

³ 9817/17.

⁴ 9248/19.

⁵ Uznesenie prijaté Valným zhromaždením OSN 25. septembra 2015.

Vesmír v prospech dlhodobého udržateľného rastu

1. ZDÔRAZŇUJE potrebu podporovať rozvoj udržateľného európskeho vesmírneho sektora s cieľom uspokojiť dopyt budúcich generácií a zaručiť európsku konkurencieschopnosť; UZNÁVA rastúci strategický význam vesmírneho sektora; UZNÁVA, že vesmírny sektor prechádza rýchlou transformáciou v dôsledku rastúcej ponuky vesmírnych produktov a služieb a dopytu po nich ako aj technologických zmien a vzniku tzv. New Space s novými aktérmi, širokou škálou aplikácií v rámci rozličných hospodárskych činností [...] a väčších investícií súkromného sektora spolu s väčšími interakciami medzi vládami, a to aj prostredníctvom vesmírnych agentúr, medzivládnych organizácií, súkromného sektora, univerzít, výskumných organizácií a spoločností;
2. UZNÁVA krátkodobé, strednodobé a dlhodobé vplyvy súčasnej pandémie COVID-19 na celom svete a ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné vychádzať zo získaných poznatkov; ZDÔRAZŇUJE možný prínos vesmírnych technológií a služieb k reakcii na túto situáciu a ZDÔRAZŇUJE význam vesmírneho sektora pri presmerovaní hospodárstva na udržateľnú budúcnosť a odolnejšiu spoločnosť;
3. ZDÔRAZŇUJE, že vesmírny sektor ponúka množstvo príležitostí na podporu dlhodobého udržateľného rastu prostredníctvom podpory sociálnych a hospodárskych prínosov okrem iného v súlade s cieľmi OSN v oblasti udržateľného rozvoja, sendaiským rámcom⁶, Parížskou dohodou⁷ a strategickými prioritami EÚ, ako je Európsky pilier sociálnych práv⁸, ako aj fundovaným rozhodovaním a zlepšovaním verejných politík vo všetkých sektoroch; a ZDÔRAZŇUJE, že veda o Zemi a európske vesmírne dáta, služby a technológie môžu prispieť k európskej zelenej dohode⁹, čo umožní Európe stať sa svetovým lídrom v prechode na udržateľný svet, riešiť spoločenské výzvy a zachovať fungovanie prírodných ekosystémov v prospech budúcich generácií;

⁶ Sendaiský rámec pre znižovanie rizika katastrof na roky 2015 – 2030, prijatý na tretej svetovej konferencii OSN v Sendai v Japonsku 18. marca 2015.

⁷ Správa konferencie zmluvných strán o jej dvadsiatom prvom zasadnutí, FCCC/CP/2015/10/Add.1.

⁸ 13129/17.

⁹ 15051/19.

4. ZDÔRAZŇUJE význam udržateľnosti vesmírnych aktivít pre úlohu, ktorú zohrávajú pri plnení cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja; ZDÔRAZŇUJE, že zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti vesmírneho priestoru si vyžaduje širšiu medzinárodnú spoluprácu a výmenu informácií s cieľom zachovať funkčný, udržateľný a bezpečný vesmírny priestor; NABÁDA na dobrovoľné vykonávanie usmernení OSN o dlhodobej udržateľnosti vesmírnych činností;
5. ZDÔRAZŇUJE, že globálna hospodárska súťaž a nové modely udržateľného rastu si vyžadujú rozsiahle zmeny v priemyselnej organizácii, dodávateľskom reťazci, pracovných miestach a zručnostiach, a to aj vo vesmírnom sektore;
6. UZNÁVA, že Vesmírny program Únie v súčinnosti s programom Horizont Európa spolu s programami Európskej vesmírnej agentúry (ESA) a Európskej organizácie pre využitie meteorologických družíc (EUMETSAT) a činnosťami členských štátov v rámci ich príslušných úloh a zodpovedností podporujú Európu, aby zostala popredným medzinárodným aktérom, pri riešení rôznych spoločenských výziev a pri posilňovaní konkurencieschopnosti európskeho vesmírneho priemyslu v rámci celého hodnotového reťazca, najmä v boji proti závislosti od kritických technológií, na rýchlo sa rozvíjajúcich trhoch;
7. UZNÁVA, že je dôležité podporovať vzájomné obohacovanie sa a presahy medzi vesmírnymi a inými odvetviami, a to so zreteľom na schopnosti MSP a startupov rozvíjať udržateľný, odolný a agilný európsky priemysel, ktorý čelí celosvetovej konkurencii a závažným spoločenským výzvam;

8. UZNÁVA príležitosti, ktoré prináša digitálna transformácia a špičkové technológie (napr. automatizácia, pripojiteľnosť, veľké dáta, umelá inteligencia, kvantové technológie, vysokovýkonná výpočtová technika, vyspelá výroba, internet vecí) z hľadiska maximalizácie synergii s vesmírnym priemyslom, čo prispieva k vytváraniu nových, rýchlorastúcich podnikateľských príležitostí v Európe a formuje európsku hospodársku základňu a európsku sociálnu súdržnosť, ako sa zdôrazňuje v priemyselnej stratégii¹⁰, v stratégii pre MSP¹¹, v novej európskej stratégii pre dáta¹² a v oznámení o formovaní digitálnej budúcnosti Európy¹³;
9. UZNÁVA, že vesmír zohráva dôležitú úlohu a prispieva k rozvoju zručností, technológií a služieb potrebných na vybudovanie odolnej spoločnosti, ktorá je schopná riešiť globálne výzvy v meniacom sa svete, ako sú zmena klímy, zhoršovanie ekosystémov, zdravotné krízy, potravinová bezpečnosť a migrácia;
10. UZNÁVA, že využívanie vesmírnych služieb a vesmírnych dát inými sektormi, ako sú zdravotníctvo, doprava, bezpečnosť, poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka, lesné hospodárstvo, rybárstvo, riadenie zdrojov, energetika, logistika, obrana, kultúra, cestovný ruch, reakcia na núdzové situácie, ako aj monitorovanie klímy, biodiverzity alebo prírodných a kultúrnych zdrojov, ponúka priemyslu príležitosti na rozvoj vysokohodnotných služieb v celom hodnotovom reťazci a verejnému sektoru možnosť zlepšiť politické rozhodnutia, a UZNÁVA, že takéto využívanie by tiež mohlo podporiť vysokokvalitné a hodnotné pracovné miesta a dlhodobú zamestnanosť, a tým zvýšiť produktivitu a odolnosť hospodárstva a spoločnosti EÚ ako celku a podporiť udržateľnú Európu;
11. ZDÔRAZŇUJE, že vesmírne riešenia výrazne prispievajú k riešeniu výzvy klimaticky neutrálneho hospodárstva, a to najmä prostredníctvom digitálnych inovácií, pričom ponúkajú harmonické, rýchle a bezpečné služby, podporujú obehové hospodárstvo a inteligentné riadenie zdrojov, podnecujú inteligentné mestá a obce a posudzujú vplyv politik prostredníctvom monitorovania atmosféry, ekosystémov a klímy Zeme;

¹⁰ 6782/20.

¹¹ 6783/20.

¹² 6520/20.

¹³ 6237/20.

12. ZDÔRAZŇUJE význam Vesmírneho programu Únie a programu Horizont Európa; ZDÔRAZŇUJE, že pre EÚ sú dôležité európske nezávislé kritické vesmírne systémy, ako sú určovanie polohy [...] a času, monitorovanie klímy, skleníkových plynov a životného prostredia, vládne telekomunikácie a prístup do vesmíru; a VYZÝVA Európsku komisiu a členské štáty, aby uľahčili a podporovali využívanie dát a služieb poskytovaných programami Copernicus, Galileo a EGNOS pri vykonávaní politík nesúvisiacich s vesmírom na európskej a vnútroštátnej úrovni; UZNÁVA prínos existujúcich a nových projektov spolupráce (napr. získavanie informácií o situácii v kozmickom priestore – SSA) k európskej udržateľnosti;
13. VYZÝVA Komisiu, aby vypracovala hĺbkovú analýzu súčasného stavu a budúcich perspektív európskeho „New Space“ a jeho prínosu pre európske hospodárstvo z hľadiska rozširovania existujúcich trhových kapacít, podpory MSP a startupov a podnecovania vzniku nových aktérov a nového vývoja; a ZDÔRAZŇUJE význam podpory členských štátov, ktoré si vytvárajú nové vesmírne spôsobilosti, ako aj ich priemyslu a akademickej obce pri ich aktívnej účasti na plnom využívaní potenciálu vesmírneho hospodárstva EÚ a posilňovaní jeho hospodárskej odolnosti;

Vzdelanie a zručnosti pre vesmír

14. POZNAMENÁVA, že v globalizovanom svete rýchleho technologického vývoja, automatizácie a digitalizácie, ktoré sú spojené s novými obchodnými a hospodárskymi scenármi a spoločenskými výzvami, ako sú zmena klímy, zdravotné krízy a demografické zmeny, musí Európa zvýšiť svoje úsilie o rozvoj vedomostí, interdisciplinárnych zručností a potrebných kompetencií na dosiahnutie primeraných riešení; ZDÔRAZŇUJE, že spravodlivý prechod na nové digitálne a zelené hospodárstvo si vyžaduje investície do ľudí, aby sa podporil hospodársky aj sociálny program; VYZÝVA Európsku komisiu, aby spolu s členskými štátmi v spolupráci s priemyslom, výskumnými organizáciami a akademickou obcou identifikovala budúce nedostatky a medzery v oblasti zručností a aby zvážila možné riešenia a ciele iniciatívy;

15. VYZÝVA Európsku komisiu, aby vychádzala z európskej dátovej stratégie a pripravovanej aktualizácie nového programu v oblasti zručností pre Európu a akčného plánu digitálneho vzdelávania EÚ na účely podpory rozvoja zručností v nových oblastiach vrátane digitálnych zručností a analýzy dát, najmä vzhľadom na rastúci objem dát z pozorovania Zeme a iných vesmírnych dát;
16. ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité, aby členské štáty v spolupráci so súkromným sektorom, univerzitami a výskumnými organizáciami, ako aj medzivládnyimi organizáciami zvýšili úsilie zamerané na rozvoj zručností a stimuláciu inovácie a podnikania s cieľom podporiť atraktívne pracovné prostredie a životaschopný vesmírny sektor;
17. ZDÔRAZŇUJE význam investícií do vzdelávacích programov súvisiacich s vesmírnou vedou, technológiou, inžinierstvom a matematikou (STEM) na všetkých úrovniach; DOMNIEVA SA, že vesmírne aktivity pravdepodobne vzbudia záujem mladých akademikov a študentov; ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité zabezpečiť silnú vedomostnú základňu v európskom vesmírnom sektore, a UZNÁVA potrebu podnecovať mladšiu generáciu, aby sa okrem iného vzdelávala a pracovala v oblastiach STEM s cieľom podporovať rodovú rovnováhu, a VYZÝVA členské štáty a Európsku komisiu, aby v spolupráci s ESA a EUMETSAT zintenzívnili osvetové programy vrátane praktických činností s cieľom zvýšiť pozitívny obraz a atraktívnosť vesmírnych činností medzi mladými ľuďmi v Európe;
18. VYZÝVA Agentúru pre európsky globálny navigačný satelitný systém (GSA), aby spolupracovala s členskými štátmi a poskytovala im technické informácie a špecifikácie týkajúce sa rozvoja trhu a zvyšovania úrovne zručností a aby rokovala s príslušnými vnútroštátnymi expertmi z verejného i súkromného sektora o zriadení pracovných skupín, ktoré by prispeli k pochopeniu a identifikácii potrieb trhu a k tomu, aby mohli vesmírne dáta a služby podporiť tvorbu pracovných miest a urýchliť ich hromadné uplatnenie na trhu;
19. ZDÔRAZŇUJE, že existujúce a budúce iniciatívy v oblasti prenosu znalostí a budovania kapacít by sa mali využívať aj na získavanie vedomostí v celej EÚ a na podporu vytvorenia zásobárne talentov so špecifickými zručnosťami v oblasti vesmíru pre potreby priemyslu;

20. VYZÝVA členské štáty a Európsku komisiu, aby uľahčili integrovanejší prístup k rozvoju zručností v rámci hodnotových reťazcov vesmírneho sektora, napríklad podporovaním odbornej prípravy, online a kontinuálneho vzdelávania a propagovaním ponuky spoločných titulov a možností odbornej prípravy v rámci vysokoškolského vzdelávania;
21. ZDÔRAZŇUJE význam regionálnej spolupráce a VYZÝVA na väčšie zapojenie regionálnych a miestnych orgánov do rozvoja zručností a výmeny poznatkov s cieľom podporiť tvorbu pracovných miest, inováciu a podnikanie v celej EÚ, pričom sa využije rozvoj silného priemyslu založeného na vesmírnych aplikáciách a službách, ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné posilniť spoluprácu (vrátane medziodvetvovej) a výmenu informácií a najlepších postupov; a VYZÝVA na zjednodušenie prístupu k európskym fondom na rozvoj zručností.
-